

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide, voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 102 (2016), **Duminica a 34-a după Rusalii**
(a Întoarcerii Fiului risipitor)

Evanghelia: Luca 15, 11-32*

Zis-a Domnul parabola aceasta: „Un om avea doi fii. Și cel mai tânăr din ei i-a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine. Și el le-a împărțit averea. Și nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s'a dus într-o țară'ndepărtată și acolo și-a risipit averea trăind în desfrânări.

Și după ce a cheltuit totul, s'a făcut foamete mare în țara aceea și el a început să ducă lipsă. Și ducându-se, s'a alipit de unul din locuitorii acelei țări, iar acesta l-a trimis la țarinile sale să pască porcii. Și dorea să-și sature pântecele din roșcovele pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu-i dădea. Dar venindu-și în sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați de pâine, iar eu pier aici de foame! Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, greșit-am Cerului și față de tine; nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi. Și sculându-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, tatăl său l-a văzut și i s'a făcut milă și, alergând, i-a căzut pe grumaz și l-a sărutat. Și i-a zis fiul: Tată, greșit-am Cerului și față de tine și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți-i degrabă haina cea mai scumpă și-l îmbrăcați, și inel puneți-i pe mână, și încălțămintă în picioare; și aduceți vițelul cel îngrășat, înjunghiați-l și, mâncând, să ne veselim; căci acest fiu al meu era mort și a înviat, pierdut era și s'a aflat. Și au început să se veselească.

Iar fiul lui cel mai mare era la țarină. Și când a venit și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri. Și chemând-o pe una din slugi, a întrebat: Ce sunt acestea? Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos. Și el s'a mâniat și nu voia să intre; dar tatăl său, ieșind, îl ruga. Iar el, răspunzând, i-a zis tatălui său: Iată, de atâția ani îți slujesc și niciodată nu ți-am călcat porunca. Și mie niciodată nu mi-ai

*)Texte preluate din ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei; dar când a venit acest fiu al tău, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, pentru el ai înjunghiat vițelul cel îngrășat...

Iar el i-a zis: Fiule, tu'ntotdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat“.

Mărinimia Domnului

Pr. Nicolae Steinhardt

Aflăm din text că risipitorul *încă departe fiind*, tatăl îl zărește și se repede spre el. *Aleargă*, zice textul. I se face milă de cel căit și cu un gest de mare iubire *cade pe grumazul lui și îl sărută*. După ce răpește în felul acesta iertării răceala unui gest solemn și îi conferă dulceața și căldura desăvârșitei afecțiuni, tatăl trece la măsuri de ordin casnic și concret: poruncește să fie *degrabă* adusă *haina dintâi* a fiului, să i se pună *inel în mână și încălțăminte în picioare* celui înfometat și sărăcit, desigur desculț și îmbrăcat în zdrențe. Acestea cât privește persoana noului sosit; urmează dispozițiile privind sărbătorirea evenimentului: *junghierea vițelului îngrășat*. Și precizarea caracterului cât mai voios, mai îmbelșugat, mai jovial al petrecerii în pregătire: *să mâncăm, să ne veselim*. Așa se și întâmplă. Când vine acasă fiul cel cuminte se aud cântece și jocuri, zăiafetul e în toi, fără de reticențe și fățarnice farafastăcuri: oamenii, cu inimă bună, râd, chiuie, saltă. Nimic rigid, scorțos, afectat în această explozie candidă a mulțămitei. (...)

E bine să știm, deducând din parabola fiului risipitor că **dacă noi facem un pas către El, El face o sută înspre noi**. E oricând gata să ne ierte, să ne cadă pe grumaz, să dea uitării rătăcirile, neroziile și înstrăinările noastre, să Se bucure de întoarcerea păcătosului cu o bucurie nu mai puțin simplă, sinceră, naivă decât a păstorului care-și află oaia pierdută ori a femeii care-și găsește drahma răzlețită în casă. Aceasta ne dă curaj și nădejde! Deoarece constatăm că Domnul nostru nu-i un socotitor nemilos, un contabil strașnic, un spirit dur și mărunț, un aprig ținător de minte al răului. Întocmai ca tatăl din parabola risipitorului, e la orice oră din noapte și zi dispus să ne primească, să ierte, să uite și prin urmare să se bucure și să se veselească. Amănuntul e osebit de important: **nu numai că iartă**, dar fapta aceasta bună pe care o săvârșește fără a sta mult pe gânduri **îi este prilej de bucurie și Lui**. Tatăl, adică Domnul, se bucură nu numai pentru că a fost găsit cel pierdut și a înviat cel mort și nu doar pentru beneficiarul actului său de clemență. Se bucură și de bucuria pricinuită, se veselește odată cu omul căit, ba poate și mai mult decât acesta și găsește că-i nimerit să serbeze fără de zgârcenie și de falsă pudoare blagoslovitul eveniment. După orice convertire Iisus stă la masă cu

metanoizatul (cu Zaheu, cu Levi-Matei), se bucură o dată cu gărbova lecuită, cinează cu soacra lui Petru cea scăpată de friguri, nu șovăie să junghie vițelul îngrășat și să se veselească, jucând și cântând, la înapoierea acasă a celui după care inima părintească jindua. **Nu ni se cere altceva decât să ne întoarcem la El: fără teamă, fără îndoială, cu nădejde și încredere;** cina e gata, ușile-s deschise, vițelul e mult și e gras, totu-i frumos orânduit. Să avem numai haină de nuntă, altfel spus: căință și credință. Atâta doar să avem! Cu o singură vorbă – aidoma buretelui care curăță tabla neagră ori a gumei care șterge scrisul de pe hârtie – Hristos desființează întregul nostru trecut, oricât ar fi de întunecat și de murdar. (...)

N-avem nevoie, cum credea Nietzsche, să ne răzvrătim împotriva creștinismului, să-L părăsim pe Hristos ca să avem acces la starea de supraom. Cu totul, dimpotrivă, numai Hristos este Acel care ne-o conferă. El ne înnobilează, ne căftănește, ne ridică la vechea noastră stare aristocratică, așa cum și eroul lui Cervantes – El nuestro Señor Don Quijote, El Cristo Espanol – îi concepe pe țăranii și târgoveții din cârciumă ca pe adevărați seniori adunați în sala cea mare a castelului lor. Aceasta-i “magia” lui Hristos – Restauratorul: reșezarea omului în starea lui paradisiacă de altădată, de cea mai nobilă dintre ființe. Parabola fiului risipitor nu-i decât punerea în formă de povestire – cum ar spune Paul Ricoeur și alți critici contemporani – a minunii ce se numește restabilirea omului în fericita lui condiție adamică, în haina lui dintâi. Mai fericită de data aceasta, adaugă Dostoievski, dat fiind că risipitorul își va aduce aminte de greșeala sa, din hăul din care a ieșit și va cunoaște o beatitudine superioară celei a raiului inițial.

Sursa: **Pr. Nicolae Steinhardt**, *Cuvinte de credință*, Editura Humanitas, 2006, p. 219-227

Vitamine duhovnicești

Cărei pricini i se datorește melancolia care de multe ori vine în suflet?

Melancolia și apăsarea sufletului se datoresc de obicei muștrărilor de cuget provenite din sensibilitate, și atunci omul are nevoie de mărturisire ca să poată fi ajutat de duhovnic. Pentru că, dacă este sensibil, se poate ca greșala să fie foarte mică, dar vrăjmașul diavol s-o mărească, să i-o arate cu microscopul, ca să-l arunce în deznădejde și să-l netrebnicească. Poate să-i spună, de pildă, că a mâhnit, chipurile, mult pe unii, că le-a pricinuit greutate etc, și să-l facă să se mâhnească mai mult decât poate suporta. Dacă diavolul se interesează așa de mult de unele ca acestea, de ce nu se duce să necăjească conștiința unui om stăpânit de nesimțire? Dar pe cel nesimțitor, dimpotrivă, îl face să considere întru nimic o greșeală mare de a sa, ca să nu-și vină în simțire.

Omul trebuie să se cunoască pe sine așa cum este, nu așa cum îl prezintă vrăjmașul diavol, deoarece acesta se interesează numai spre răul nostru. Niciodată să nu deznădăjduiască, ci îi ajunge numai să se pocăiască, deoarece și păcatele lui sunt mai puține decât cele ale diavolului, și are și circumstanțe atenuante, deoarece a fost plăsmuit din pământ, și din neatenție a alunecat și s-a murdărit.

Pentru ca nevoința să fie corectă, trebuie ca noi să învățăm roata invers de cum o învârteste diavolul. Dacă ne spune că suntem ceva, să cultivăm prihănirea de sine. Dacă ne spune că nu suntem nimic, să spunem: "Dumnezeu mă va milui". Dacă omul se mișcă așa, în chip simplu, cu încredere și nădejde în Dumnezeu, intră în viața lui pocăința, smerenia și urcă la înălțimi duhovnicești.

Sursa: **Cuviosul Paisie Aghioritul**, *Nevoința duhovnicească*, Ed. Evanghelismos, București, 2003

Se poate ca cineva să aibă simțirea păcătoșeniei lui și să nu aibă pocăință?

Da, dacă nu are smerenie. Când se amestecă egoismul în pocăință, omul gândește mereu: "Cum de am făcut aceasta? Cum de au văzut-o și alții? Ce părere își vor face despre mine?", și se chinuiește. Expresiile "Cum de am făcut aceasta iarăși?" și "Oare cum am ajuns aici?", au egoism; nu au pocăință. Trebuie să înțeleagă că a greșit și să ceară smerit mila lui Dumnezeu. Să spună: "Dumnezeul meu, am greșit, iarta-mă. Sunt un ticălos. Fie-Ți milă de mine. Dacă nu mă ajuți, mai rău mă pot face, dar mai bun nicidecum. Singur nu mă pot îndrepta", și să se străduiască să nu mai facă. Mulți oameni care au greșit și i-a durut pentru că L-au rănit pe Dumnezeu, iar nu pentru că au scăzut în ochii oamenilor, s-au sfințit.

Când cineva trăiește lumește, dar după aceea taie legăturile cu duhul lumesc, este atras de multe ori de el fără să vrea. Cu toate acestea nu trebuie să deznădăjduiască. Cred că în cazul acesta sporire este și faptul că începe neliniștea cea bună, care mustră sufletul pentru greșelile ce le-a făcut și pentru ceea ce trebuia să facă, dar nu a făcut. Încet-încet începe o luptă, omul se smerește vrând-nevrând și se deznădăjduiește cu deznădejdea cea bună, adică se deznădăjduiește de eul său. Atunci pe toate le atribuie harului lui Dumnezeu și crede cu adevărat ceea ce a spus Domnul: "Fără Mine nu puteți face nimic". Dacă în continuare se nevoiește cu mărime de suflet, cu multă smerenie, nădăjduind în atotputernicia lui Dumnezeu, Bunul Dumnezeu îl va milui.

Sursa: **Cuviosul Paisie Aghioritul**, *Nevoința duhovnicească*, Ed. Evanghelismos, București, 2003